

Van juridische teksten naar dagelijks hulpverleners

Titel Kinderrechtenverdrag in de praktijk
Auteur Goos Cardol
Uitgever Kluwer
Prijs € 29.75
Pagina's 211
ISBN 978 90 13109719

door Jan Steyaert, lector Fontys Hogescholen

De Universele Verklaring van de Rechten van de Mens, die tot stand kwam in de schoot van de Verenigde Naties en officieel aangenomen werd in december 1948, zien we nog steeds als een belangrijke mijlpaal op het vlak van sociale vooruitgang. In dat verdrag worden algemeen geldende mensenrechten benoemd, zoals recht op leven, godsdienstvrijheid en vrijheid van meningsuiting. Die mensenrechten zijn ook van toepassing op kinderen, maar omdat die toch een bijzonder segment van de bevolking vormen, kregen zij ook een eigen verdrag. Kinderrechten kregen zo een nog stevigere basis via het verdrag inzake de rechten van het kind (of kort, het kinderrechtenverdrag) dat werd aangenomen op 20 november 1989 en van kracht ging op 2 september 1990. De ratificatie door lidstaten van de Verenigde Naties verliep zeer snel (Nederland deed dat in 1995), al laat de ratificatie door de Verenigde Staten nog op zich wachten. De VS wil vooralsnog het verdrag niet ratificeren omdat het de doodstraf voor jongeren onmogelijk maakt.

Maar hoe maak je van internationale verdragen en wetten de vertaalslag naar de dagelijkse praktijk van hulpverlening, hoe ga je als jeugdprofessional om met het kinderrechtenverdrag? Daar heeft Goos Cardol, lector bij hogeschool Zuyd, een handzaam boek over geschreven. Bij de start wordt de ontstaansgeschiedenis van mensen- en kinderrechten, de inhoud van het kinderrechtenverdrag en de onderliggende visie op kinderen beschreven. Daarna volgen hoofdstukken met bespreking van specifieke onderdelen van het verdrag, zoals het recht op spel, de posi-

tie van ouders of uithuisplaatsing. Steeds staat de positie van de jeugdprofessional centraal en op die manier wordt de abstractheid van een internationaal verdrag vertaald naar de dagelijkse handelingspraktijk van hulpverleners. En hoewel het kinderrechtenverdrag internationaal belangrijk is, blijft dit boek dicht bij de Nederlandse situatie.

Juristen willen nog wel eens gortdroge teksten produceren, maar daarvan is hier zeker geen sprake. De auteur blijft dan ook niet al te dicht bij de tekst van het verdrag maar gaat bijvoorbeeld in op de maatschappelijke inbedding van de kinderrechten. Zo staat hij in het hoofdstuk over het recht op spel stil bij de pedagogische rol van spelen en de ontwikkeling dat buitenspelen om diverse redenen uit het straatbeeld verdwijnt. Of zo omvat het hoofdstuk over de pedagogische tik beschouwingen over de interculturele verschillen tussen wat neerkomt op geweld en wat een verantwoorde bouwsteen van opvoeding is, hoe Nederland met dat onderscheid omgaat en welke alternatieven er zijn.

Een bijzonder hoofdstuk gaat over jongeren zonder papieren. Bijzonder omdat deze jongeren enerzijds wel rechten hebben in lijn met het kinderrechtenverdrag, maar anderzijds illegaal in het land verblijven en het zo snel mogelijk moeten verlaten. Het is een kwetsbare groep die gevaar loopt op uitbuiting en sociale uitsluiting. Cardol laat haarfijn zien dat hoewel het kinderrechtenverdrag niets specifiek zegt over deze groep, er toch bescherming aan het verdrag ontleend kan worden, naast de rechten die het Nederlandse recht voorziet. En zo wordt dit een handig boek dat iedere hulpverlener die met jongeren werkt een keer moet doornemen. ■